

Aan de Minister voor Klimaat en Energie

Directoraat-generaal Klimaat
en Energie
Directie Energiemarkt

TER BESLISSING

Datum

8 februari 2023

Kenmerk

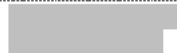
DGKE-DE / 26318890

nota

Beantwoording schriftelijk overleg tijdelijke
tegenoetkoming blokaansluitingen

Parafenroute

Bijlage(n)

1

Aanleiding

Op 16 december 2022 heeft u de Tweede Kamer geïnformeerd over de contouren van de regeling tijdelijke tegenoetkoming blokaansluiting. De vaste commissie EZK is een schriftelijk overleg (SO) gestart over deze regeling. Met deze nota wordt u geïnformeerd over de beantwoording van dit SO en de nadere informatie omtrent de regeling die met de Kamer gedeeld zal worden.

Geadviseerd besluit

- U kunt bijgevoegde brief ondertekenen en, mede namens de staatssecretaris van Financiën – Fiscaliteit en Belastingdienst, laten verzenden aan de Tweede Kamer.

Kernpunten

- De Tweede Kamer is een SO gestart n.a.v. de contourenbrief over de tijdelijke tegenoetkoming blokaansluiting d.d. 16 december 2022. De Tweede Kamer heeft de facto ook de Kamerbrief over de prijscontouren van de regeling d.d. 17 januari betrokken bij het SO. Met de bijgevoegde brief worden de gestelde vragen beantwoord. De verzending is voorzien op dinsdag 14 februari.
- Sinds de verzending van de brieven in december en januari zijn de contouren van de regeling verder ingevuld. Deze zullen ook gecommuniceerd worden in deze brief en staan onder *toelichting* geduid.
- Met deze antwoorden wordt de Kamer ook geïnformeerd over het verdere proces tot openstelling van de regeling. Hierbij is wezenlijk:
 - Dat de toezegging om medio februari een regeling te publiceren niet gehaald wordt i.v.m. vertraging in de uitwerking van de

- regeling en uitvoering van de uitvoeringstoets door de Belastingdienst. De publicatie wordt nu in maart voorzien.
- Dat openstelling van de regeling z.s.m. na publicatie geambieerd wordt. Naar huidige verwachting in april.
- Dat de vertraging van de regeling geen invloed heeft op de openstellingstermijn van de regeling: voor de openstelling worden reeds de juiste stappen ondernomen door de Belastingdienst.
- De Belastingdienst is voortvarend van gestart gegaan met de inrichting van het uitvoeringsproces. De Belastingdienst heeft wel gesignaleerd dat de regeling fraudegevoelig is – dit wordt onder *toelichting* nader geduid.

Toelichting

Schriftelijk overleg

- De vragen die tijdens het SO gesteld zijn, zien op tal van onderwerpen, maar twee kernonderwerpen komen duidelijk naar voren:
 - De borging dat de tegemoetkoming daadwerkelijk bij de huishoudens terecht komt incl. bescherming als dit niet gebeurt.
 - De mate waarin de geboden tegemoetkoming passend en doelmatig is (zowel langs de lijnen van onder- als overcompensatie).
- Onder andere in het SO, maar ook in de media en samenleving wordt aandacht gevraagd voor specifieke doelgroepen binnen de grotere doelgroep blokaansluiting. Een snelle tegemoetkoming voor het gros van de doelgroep is echter afhankelijk van een zo eenvoudig mogelijke regeling. Het bewaken van deze eenvoud is meegenomen in uw beantwoording van de gestelde vragen.

Voortgang regeling

- Met bijgevoegde brief geeft u de Kamer ook een stand van zaken van de inhoud van de regeling. Ten opzichte van vorige brieven zijn de volgende elementen uitgewerkt en toegevoegd.
- De **definities** (en exacte scope) van de regeling zijn verder gescherpt (te vinden op pagina 3-4 van de brief).
- Het voorstel om energieverbruik van **gemeenschappelijke voorzieningen** als liften niet subsidiabel te laten zijn (p. 5).
- Het voorstel tot definitieve **ondergrenzen** om te bepalen vanaf hoeveel wooneenheden een blokaansluiting subsidiabel is (p 5-6).
- Het voorstel dat hiermee samenhangt is om de eerder aangekondigde **n-1 regel** niet toe te passen (p. 11-12)
 - Deze voorgestelde regel hield in dat altijd voor één wooneenheid minder subsidie overgemaakt zou worden dan aanwezig in het pand. De gedachte hierachter was dat er immers al voor (ten minste) één wooneenheid voordeel genoten zou worden onder het prijsplafond.
 - Praktisch leidt deze regel echter tot een groot risico op ondercompensatie, waardoor in samenhang met de voorgestelde ondergrenzen wordt geadviseerd geen n-1 toe te passen.
- Het voorstel om de eerder vastgestelde **volumes** onveranderd te laten (en niet mee te gaan in het pleidooi van brancheverenigingen en vragen van PVV, GroenLinks, PvdA, CU en het lid Omtzigt, om verhoging te overwegen). (p. 9-11).
 - Specifiek voor de zorg is aangedragen dat woonzorg veelal onzelfstandige wooneenheden omvat die (significant) meer energie verbruiken dan bv. studentenkamers of woningdelers in

onzelfstandige eenheden. Er is onderzocht of voor deze groep een aparte categorie ingericht kon worden met een hogere tegemoetkoming of dat een generieke verhoging van de volumes doelmatig zou zijn. Vanwege het ontbreken van sluitende en automatiseerbare registers voor woonzorginitiatieven is het echter lastig deze groep gebruikers objectief en geautomatiseerd vast te stellen. Ook is een algehele ophoging van de verbruiksvolumes van onzelfstandige eenheden ondoelmatig. Ambtelijk VWS heeft dit punt onder aandacht gebracht van haar bewindspersonen.

- Het voorstel dat **onzelfstandige eenheden met blokelektriciteit** een tegemoetkoming krijgen van €160 voor de gemiste 2x €190 tegemoetkoming uit november/ december. (p. 12)
- Het voorstel een nader te bepalen tegemoetkoming op te nemen voor de **uitvoeringskosten** van de subsidieontvanger. Dit parallel aan de tegemoetkoming voor energieleveranciers onder het prijsplafond. (p. 12).
- Het voorstel dat de aanvrager de subsidiegelden (zowel de tegemoetkoming voor 2023, als de tegemoetkoming voor 2022 – de zogenaamde 2x€190) met de individuele huishoudens achter de blokaansluiting moet **verrekenen** o.b.v. de in het huurcontract of de akte van splitsing geldende verdeelsleutel voor de servicekosten (en niet in gelijke delen over alle wooneenheden). (p. 16-18).
 - Dit betekent dat wooneenheden niet het exacte forfaitaire bedrag krijgen dat tot zover in de communicatie genoemd is. Het betekent ook dat huurders dit bedrag niet ineens op hun rekening gestort krijgen maar verspreid over het jaar, en dat de 2x€190 wordt verrekend met de servicekosten van de huidige bewoners van een wooneenheid (en niet de bewoners uit november/ december 2022).
 - Aansluiting bij deze verdeelsleutels is (relatief) eenvoudig uitvoerbaar voor de aanvrager, maar heeft bovendien als voordeel dat toetsing door de huurcommissie of kantonrechter van de verrekening van de subsidiegelden mogelijk wordt. Dit betreft ook de situatie waarin een verhuurder geen aanvraag voor subsidie doet: in dit geval hadden de energiekosten in redelijkheid lager uit kunnen vallen wanneer wel een aanvraag gedaan was, en kan de huurder een dergelijke verlaging van de servicekosten verzoeken bij de huurcommissie.
- Er wordt voorgesteld **nacontrole** in te richten om het risico op staatssteun te beperken. Het exacte nacontroleregime zal nader uitgewerkt worden (p. 17).
- Er wordt voorgesteld een openbaar **subsidieregister** te onderzoeken, zodat huurders/ eigenaren resp. hun verhuurders of VvE kunnen aanspreken op de aanvraag en verrekening van de subsidie, en met deze informatie naar huurcommissie of kantonrechter kunnen stappen (p. 18).

Vooruitgang uitvoering

- De Belastingdienst is in de week van 30 januari jl. gestart met de bouw van het aanvraagportaal en het bijbehorende aanvraagformulier. De oplevering wordt verwacht in de week van 13 maart 2023.
- In contact met verschillende belangenverenigingen is expliciet aandacht gevraagd voor de uitvoeringslast, in het bijzonder bij partijen met grote aantallen panden in beheer of eigendom zoals woningbouwcorporaties. Het kabinet beziet specifiek *of* en *hoe* in het aanvraagproces van

dergelijke partijen de uitvoeringslast voor zowel aanvrager als de uitvoeringsorganisatie beperkt zou kunnen worden.

- De Belastingdienst heeft gesignaleerd dat de regeling fraudegevoelig is. Om het risico op fraude te mitigeren worden controles aan de voorkant (van het aanvraagproces) ingebouwd. Echter, niet alle risico's kunnen worden gemitigeerd en de mitigatie is ook niet 100%. De afweging tussen risicomitigatie enerzijds en snelheid en uitvoerbaarheid van de regeling anderzijds heeft hierbij plaatsgevonden. Dit heeft geleid tot (zo veel als mogelijk geautomatiseerde) controles die zien op:
 - De combinatie van het opgegeven rekeningnummer, de contracthouder en aansluiting
 - De hoeveelheid van opgegeven subsidiabele wooneenheden.
- Om uitvoering te geven aan de regeling wordt een programma- en uitvoeringsorganisatie opgezet die zich exclusief kan bezigheden met de uitvoering van de regeling.

Overige punten

- Parallel aan deze nota wordt MFIN gevraagd of zij akkoord is om geen plafond op te nemen voor het beschikbare budget voor deze subsidieregeling. Dit omdat onduidelijk is hoe de energieprijzen in de tweede helft van dit jaar ontwikkelen, alsmede hoeveel aanvragen er uiteindelijk voor deze subsidie-regeling binnen zullen komen.
- Budgettair wordt het effect van de regeling tot zover geschat op € 700 miljoen tot 1 miljard. Let op: dit is een zeer voorlopige schatting, veranderingen in de energieprijzen of in het aantal definitieve aanvragen kunnen zorgen voor een (fors) hoger of lager budgettair effect.
- Het ministerie van EZK werkt samen met de collega's van het ministerie van Financien en de Belastingdienst aan een communicatiestrategie voor de regeling gericht op zowel potentiële aanvrager als de bewoners van de wooneenheden achter een blokaansluiting.